

Lakajtjeneste for alle de Sager, de mene høre Overklassen til. Derved bringes vi ind i den Situation, at mange, yderst velmenende Mennesker i Overklassen, i de Samfundskredse, som abonnere paa og læse den Presse, faa et ganske falsk Billede af den virkelige Tingenes Tilstand, og der opstaar en Fanatisme og Bitterhed, som giver sig Udslag i mange eksplosive Udbrud, som man ikke ser i mange andre Lande. I hvert Fald den Bitterhed, den Fanatisme, det Had, som Højrepressen i dette Land søger at fremkalde hos sine Læsere mod Arbejderklassen, mod Demokratiet og ikke mindst paa Konto af, at dette Demokrati selv maa være Talsmand for alle de mange, jævne og menige Folk, der forurettes, er specifikt dansk.

Hver Gang der i den demokratiske Presse — det være i et socialdemokratisk eller radikalt Blad, i „Politiken“ eller i et af de radikale Blade i Provinsen — fremsættes Paatale, er man der straks fra Højres Side med Krav om Søgmaal, med Krav til Domstolene om, at de skulle slaa ned. Jeg har selv erfaret det. Gang efter Gang har man sagt: Nu maa det dog endelig holde op, nu maa Domstolene sætte en Stopper for Paatale og Kritik, vi ville ikke finde os i dette. Hvad er det, man ikke vil finde sig i? Man vil ikke finde sig i, at der i dette Land uafhængigt af Regeringsmagten og Doms- magten findes en Opposition, som giver Udtryk for Anskuelser, der ganske vist endnu ere for fribaarne til at have vundet Tilslutning øverst oppe og til at have givet sig Udtryk i Love, men som et frit Samfund ikke kan være uden.

Om der paa noget Omraade er øvet Misbrug, som er blevet forsvaret af den konservative Presse, delvis af Regeringspressen, er det indenfor Militæretaten. Jeg har tidligere fremhævet i denne Sal, og jeg vil ogsaa gøre det nu, at der findes indenfor den danske Officersstand mange udmærkede, humane Mænd, hvem de menige Soldater bevare i venlig Erindring. Der findes en højtdannet Officer, som virkelig betragter den menige Soldat som en Mand, der er hans Medborger, og som han gerne vil vinde ved almindelig Humanitet. Denne Officer er ikke min Meningsfælle hverken politisk eller paa det militære Omraade, men for denne udmærkede Mand, der findes indenfor alle Samfundskredse, ogsaa indenfor Officersetaten, tager jeg selvfølgelig min Hat af, men jeg beklager, at denne Officer — og af den Slags er der mange; naar det kommer til Stykket

er det vel de fleste. — ikke protesterer mod de slette og uheldige Elementers vovede Optræden, at han ikke giver det Udtryk i Demonstration, men tværtimod lader staa til og lader disse slette Elementer terrorisere Hæren. Det burde Officersstanden gøre, og det burde den først og fremmest gøre under saadanne Krigsministre som dem, vi have haft i de seneste Aar.

I Virkeligheden betragter jeg de Folk, som i de senere Aar have beklædt Forsvarsministerposten, som mere utilbøjelige til at tage Affære, naar der blev begaaet Uretfærdigheder eller Overgreb, end de tidligere Forsvarsministre, ikke fordi de tidligere Højrekrigsministre vare mindre konservative, men fordi de vare mindre frygtsomme for Kritikken her i Rigsdagen og ude i Pressen. Den Forsvarsminister, vi nu have, og adskillige af de tidligere have været frygtsomme for at støde Officersstanden. Ja, den højtærede Forsvarsminister ryster benægtende paa Hovedet, det er klart. Hvilken Forsvarsminister vilde ikke, naar jeg fremsætter en saadan Udtalelse, benægte? Men Kendsgerningerne tale deres tydelige Sprog. Den højtærede Forsvarsminister kende vi alle baade fra den Tid, da han sad som menigt Medlem her i Salen, som Medlem af en lille bitte Gruppe, der ikke betød overordentlig meget, vi have saa set ham stige op til den første Samfundsstilling i Danmark, og vi kende ham fra vort Samvær som en yderst elskværdig, flink og jævn Mand, saadan som vi maatte ønske alle Rigsdagens Medlemmer vare — forøvrigt ogsaa alle Ministre —, som en Mand, man kan gaa til og tale med i en hvilken, som helst Situation. Men den højtærede Forsvarsminister er for elskværdig overfor de Herrer Officerer. Han er mig for lunken. Han er hverken kold eller varm, men han er lunken paa mange Omraader, ikke mindst, hvor Talen er om, at der skal øves Ret overfor den menige Mand.

Der var en Sag, som kom til at optage mig i betydelig Grad i Sommer, det var Sagen med den afdøde Rekrut Kriegsmann, der efter et Løb styrtede her inde paa en af Københavns Gader, og om hvem det blev oplyst, at han gentagne Gange havde været undersøgt af Lægen, og at han, skønt han var meget svag, havde været beordret til Øvelser og meget strabadserende Øvelser. Den afdøde Mand eller rettere hans Familie havde jeg noget Kendskab til. Hans Fader og Moder vare